

„Јуче сам те сањао. Једва да више знам шта се потанко дешавало; само још знам да смо се непрестано преображавали једно у друго, ја сам био ти, ти си била ја“, пише у једном од бројних писама својој вољеној Милени Франц Кафка. Он је несигуран, самокритичан, плаши се остварења те љубави. Ти страхови пратили су га током читавог његовог стварања. Многи би рекли да је водио двоструки живот, са једне стране био је прецизан и савестан радник осигуравајућег друштва а са друге, усамљени писац коме су се потајно подсмевали.

Последњу жељу исказао је у писму свом пријатељу Максу Броду.

„Драги Максе, моја последња жеља: све што остављам за собом (дакле, у ормару за књиге, у комоди, у писаћем столу, код куће и у уреду, или је било где однесено па ти нађеш), дневнике, рукописе, писма, туђа и моја, белешке и тако даље,

нека се све одреда спали непрочитано, а исто тако и сви моји списи или записи који се нађу код Тебе или код других, од којих их затражи у моје име. Писма која Ти не буду хтели дати нека бар сами поштено спале...` Твој Франц Кафка.

Жеља му није била испуњена. Данас читамо `Процес`, `Замак`, `Преображај` и сматрамо их ремек делима књижевности. Њихов аутор никада није био задовољан оним што је написао.

⋮

ПОЧЕЦИ

Франц Кафка је рођен 3. јула 1883., као прво дете Хермана и Јулије Кафке. Породица му је била добростојећа, а пореклом су били немачки Јевреји. Живели су у Прагу, где је Франц и рођен. Име је добио по императору Францу Јозефу, Аустријском цару.

Кафкина мајка Јулија била је ћерка Јакоба Левија, успешног произвођача пива и имала је боље образовање од свог мужа.

Свог оца Хермана, Кафка је описао као снажног, здравог, гласног и елокветног, пуног самопоуздања и доминантног човека. Херман је био четврто дете месара Јакоба Кафке, који је из

једног села на југу Чешке дошао у Праг где је постао цењен као трговац мушком и женском одећом запошљавајући и петнаестак људи у својој фирми, а заштитни знак је била птица чавка, (кавка на чешком). Отуда води порекло и њихово презиме.

Две године након рођења првог детета, рођен је и Георг, али је умро већ у првој години живота. Хајнрих, рођен 1887., умро је у року од неколико месеци након рођења. Тешко је рећи какав су утицај ове смрти имале на малог Франца, али он је касније писао

да су се могле избећи ове трагедије јер је до њих дошло грешком лекара. Ипак, касније су рођене Габријела, његова најстарија сестра, а затим Вале рија и Отилија. Децу су одгајале слуге које су радиле у кући, јер мајка је већи део дана помагала свом мужу у породичном послу. Како се њихова материјална ситуација побољшавала тако су се више пута селили. Млади Франц је био мирно дете. Волео је да пише драме које би његове сестре изводиле у слободно време, а био је и вешт читалац.

Кафка је похађао немачке, а не чешке школе, што показује очеву жељу за бољим социјалним статусом. У то време већи део становника Прага су говорили Чешки, али немачки је био језик елите јер аустријска моћ је све више расла. Франц је као дете говорио чешки, с обзиром да је његова васпитачица била Чехиња, али је врло брзо савладао и

немачки. У школи је био добар ђак а главни предмети су му били грчки, латински и историја. У тринаестој је имао своју бар-мицву, коју је касније описао као глупу и без икаквог смисла. Његова религиозна схватања нису могла да се шире, и свела су се на то да је четири пута годишње одлазио са оцем у синагогу. Након завшетка немачке гимназије, уписао је природне науке на Карловом универзитету у свом родном

Прагу, јер је то учинио и један његов пријатељ али се након две недеље пребацио на право. Један семестар изучавао је и немачку књижевност само да би се уверио да његови професори мисле исто као и он. Враћа се на право, јер како је рекао, оно се не меша са његовим схватањима. Ту упознаје годину дана млађег Макса Брода, који је био писац, и имао своју књижевну групу где су се окупљали студенти.

Са њим остаје пријатељ до краја живота. У јуну 1906. је завршио право.

Још од 1898., Франц покушава да се озбиљно бави писањем. Међутим, његови рани радови су уништени. Његова прва прича, *Опис борбе* потиче из 1904-1905

.

Први посао добио је у осигуравајућој компанији, али је напустио у року од годину дана јер су услови рада били неподношљиви. Затим се запошљава у једном институту за осигурање где ће са малим прекидима остати до краја живота. Радно време је било кратко и могао је да се посвети писању. Међутим, 1911. његов отац је пожелео да се Кафка

посвети фабрици његовог зета, и то му је одузимало пуно времена, а у књижевном смислу га је довело до самоубиства, такво стање је трајало до 1917. када је фабрика затворена.

Франц је изгледао као петнаестогодишњак иако је имао 28 година. Једно време је са Максом Бродом путовао по Француској,

Италији и Швајцарској.
Почео је да се интересује
за јеврејско позориште и
посато добар пријатељ са
глумцем Исаком Левијем,
кога је Францов отац
сматрао за
неспособњаковића који
ничему не служи. Кафкин
отац Херман, је свог сина
сматрао за ексцентрика.

Макс Брод успео је да наговори Кафку да објави нека своја дела. Тако су се у јануару 1913. појавила *Размшљања*, збирка кратких прича и скечева.

Током школовања и након студија Франц

нипошто није живео
животом монаха. Имао
је бројне афере са
конобарицама,
служавкама и
продавачицама.
Редовно је обилазио и
јавне куће. Међутим те
везе су биле искључиво
телесне природе и нису
ништа значиле Кафки.

ПРВА ЛЈУБАВ

У августу 1912., у кући Макса Брода у Берлину, Кафка упознаје Фелицију, и заљубљује се у њу, односно у слику коју је имао о њој. Пише

јој дуга писма
углавном о себи и
својим схватањима.
У овој првој
љубавној грозници
написао је *Пресуду*,
једне септембарске
ноћи и посветио је
њој. У новембру и
децембру пише

Преображај.

Кафкино
здравствено стање
никада није било
добро, стога
одлази у
санаторијум 1913.,

где покушава да се
одмори. Ту среће
Герту
осамнаестогодишњ
у девојку из
Швајцарске која му
се веома допала.
Њена соба је била
тачно изнад
његове и он јој је

често куцкао о
плафон, или се
пењао на њен
прозор ноћу како
би причао са њом.
Понекад би јој за
доручком писао
бајке које би јој
читао. Ова
романтична прича

трајала је само десетка дана и оставила је дубок утисак на њега.

У међувремену, и даље је писао Фелицији.

Говорио би јој
како се лоше
осећа. Писао би јој
свакодневно,
понекад и више
пута у току дана
али уверен да она
све то пажљиво
чита. Запросио ју

је 1913. А она је
пристала иако је у
ИСТОМ ТОМ ПИСМУ
ОН ПИСАО ЗБОГ ЧЕГА
ЈЕ ОН ЛОШ ИЗБОР ЗА
ЊУ.

Фелиција је
имала
пријатељицу
Грету која је била
посредник
између Франца и
Фелиције. Она и
Франц су
писмима развили

неку врсту
пријатељства,
она би му слала
савете.

Међутим, Грета је
желала нешто
више од
пријатељства,
желела је

Франца само за
себе.

ЛАЖИ

"Прашке новине
недавно су
откриле да је
тридесетједног

одишњи Франц
Кафка, радник
у осигуравајућој
компанији, који
у слободно
време помало
пише,
одговоран за

трудноћу Грете
Блох,
двадесетдвогод
ишње
пријатељице
Кафкине
веренице.
Извори тврде

да се двоје
љубавника
искрадало и да
су имали
страствене
авантуре а да
Кафкина
вереница није

ништа сумњала.
Уплакана Грета
новинама је
изјавила да није
желела да
поквари везу
између њене
пријатељице и

Франца и да је
зато крила
трудноћу. *'Воли
м га, али знам
шта та веза
значи за њега,
бекство од
његове ужасне*

породице.'

ПРОЦЕС

Франц је
прекинуо
веридбу са

Фелицијом у
јулу 1914., али
је наставио да
јој пише писма.
Те исте
године почео
је да пише *Про*

цес.

Рад на њему
наставио је
све до 1916.
Макс Брод је
наговарао
Франца да

објави још
нека своја
дела. Тако се
1913. појавила

*Пресуда,
Преображаји.*

Добио је
награду у
износу од 800
марака и
његова
репутација се
побољшала.

Размишљао је
о томе да се
по завршетку
рата посвети
каријери
професионалн
ог војника да

би избегао
веридбу са
Фелицијом,
мада заправо
није желео ни
једно ни
друго.

1917. Франц
је поново
запросио
Фелицију и
заједно са

њом отишао у
Будимпешту.
У том периоду
почиње да
искашљава
крв а доктори
откривају да

болује од
туберкулозе.
Фелиција,
којој је било
доста везе са
Францом,
раскида

веридбу и
удаје се за
другог човека
али је
задржала
писма.

У пркос свом
слабом
здрављу,
поново се
верио, овог

пута за
Јулију, ћерку
обућара, који
је био
посрамљен
заједницом
његове ћерке

са тим
човеком. Они
су чак и
почели да
живе
заједно, али
је Франц

напустио
Јулију, јер је
у његов
ЖИВОТ ушла
НОВА особа.

МИЛЕНА

Милена
Јанесенска

Полак је
била жена
Кафкиног
пријатеља,
Ернеста.
Била је

храбра и
паметна
жена која је
у Францу
препознала
таленат и

јединствено
ст. Почели
су да пишу
једно другом
1920., и
повремено

су се
виђали.
Милена је
била веома
несрећна јер
јој је муж

био
неверан, и у
Францу је
нашла утеху,
јер они су
отворено

причали о
свим
проблемима.
Као и са
Фелицијом и
ова веза

веза је била
преко
писама, а
након што
се Милена
помирила са

мужем,
Франц је
рекао да не
би требало
да се виђају
НИТИ ПИШУ

једно
другом. У
том периоду
Кафка пише
Замак, веро
ватно

најчудније
дело које је
остало
незавршено.
Милена му
је била

највећа
инспирација
, и појављује
се у лику
Фриде.

ДОРА

Лета 1923.,
Кафка

почиње да
учи
хебрејски
језик јер се
интересова
о за

Јудаизам и
Ционизам.
Променио
је неколико
професора
док није

наишао на
Дору
Диамант,
Јеврејку
која течно
говорила

хебрејски.
Постали су
веома
блиски и
Франц
напушта

родитељск
и дом и
сели се у
Берлин код
Доре. Још
није сасвим

разјашњено
каква је
била
њихова
веза, али
пре ће бити

више

пријатељск

е него

телесне

природе.

Живели су

у сиромашт
ву и нису
могли да
плате ни
рачун за
струју, али

је у том
периоду
Кафка био
заиста
срећан и
наставио је

да пише.

Почетком

19244.,

Кафкино

здравље

се

погоршава.

Приморан

да се лечи,

променио

је неколико
болница, а
тежина му
се
смањивала

. Последња
болница у
којој је
боравио
био је

санаторију

м у

близини

Беча.

Затражио

је од
Дориног
оца
рабина, да
се ожени

њом, али је
одбијен.

Упркос
томе био је
срећан и

задовољан
тима што је
Дора крај
његове
постеле.

Она је била
неутешна,
плакала је
по цео дан.

3. Јуна

1924.,
агонија је
била
завршена.
Франц је

умро, а
сахрањен
је на
јеврејском
гробљу у

Прагу.